

Αθήνα, 11/11/96

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 1997
ΘΕΣΕΙΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ**

Η οικονομική πολιτική για το 1997 βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα αμείλικτο δίλημμα:

Είτε θα αξιοποιήσει τα επιτεύγματα των τελευταίων ετών στον οικονομικό τομέα και θα αναλάβει τις κρίσιμες αποφάσεις που θα εκφράσουν το ποιοτικό εκείνο άλμα το οποίο θα κάνει ορατή την επίτευξη του στόχου στον οποίο η χώρα προσβλέπει,

Είτε θα συνεχίσει σε μια λογική εφησυχασμού και ήσωνος προσπάθειας, με ρυθμούς που παραβλέπουν τις ισορροπίες που διακυβεύονται στον ευρωπαϊκό χώρο, αναλαμβάνοντας έτσι το βάρος της ευθύνης μιας ιστορικής αποτυχίας.

Το 1997 πρέπει να δώσουμε την ξεκάθαρη απάντησή μας στο δίλημμα αυτό. Για να χρησιμοποιήσω μια λαϊκή έκφραση "Ο κόμπος έφτασε στο χτένι". Είμαστε ήδη σε καθυστέρηση. Ικανοποιημένοι από τις βελτίωσεις που πετύχαμε, δεν βλέπουμε πόσο τρομακτικά δύσκολο είναι να φτάσουμε σ' επίπεδο που θα διασφαλίσει στρατηγικά εθνικά μας συμφέροντα, όπως:

Πρώτον, την εξωτερική ισχύ και βεβαιότητα που απορρέει από την ισότιμη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Απώλεια της ιδιότητας αυτής κινδυνεύει να μας εμπλέξει σε ισχυρότερες εντάσεις, αμφισβητήσεις, ακόμα και συγκρούσεις, στα ανατολικά μας σύνορα.

Δεύτερον, τη ροή κοινοτικών πόρων που στηρίζουν το εισόδημα του αγροτικού πληθυσμού δηλ. σχεδόν το 1/4 του ενεργού πληθυσμού της χώρας.

Τρίτον, τους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων, με τους οποίους χρηματοδοτούμε το μεγαλύτερο τμήμα της αναπτυξιακής μας πολιτικής, όλα τα μεγάλα έργα, τόσο οικονομικού, όσο και κοινωνικού χαρακτήρα.

Τέταρτον, τη διαπραγματευτική μας δύναμη και θέση σε οικονομικά και άλλα ζητήματα, τα οποία αποφασίζονται στα κοινοτικά όργανα.

Αν δεν θελήσουμε, αν αποτύχουμε, οι επιπτώσεις θα είναι εκρηκτικές:

- Στην ανάπτυξη
- Στα εισοδήματα
- Στην κοινωνική πολιτική
- Στην άμυνα
- Στην οικονομία συνολικότερα

Τα προβλήματα και οι πιέσεις που έχουμε σήμερα θα πολλαπλασιαστούν ανεξέλεγκτα.

Ακόμα και κάτω από τις συνθήκες αυτές, διατυπώνονται συνεχώς θέσεις, επικρίσεις, τάσεις που οδηγούν σε αντίθετες κατευθύνσεις. Επιτέλους, η περίοδος που περνάμε απαιτεί αποφάσεις καθοριστικές για την πορεία του έθνους. Κανένα υπεύθυνο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ δεν έχει την πολυτέλεια να στραβοκυτάει οπουδήποτε αλλού. Κανένας δεν μπορεί να προσπαθεί να αντλεί προσωπικά οφέλη μέσα από ευχάριστες για το λαό θέσεις, επειδή κάποιοι άλλοι στην κυβέρνηση αναλαμβάνουν το κόστος των δύσκολων αποφάσεων. Κανένας δεν μπορεί να προσβλέπει σε πολιτικές που στη φάση αυτή αποτελούν θανατηφόρες παγίδες για τη θέση και το μέλλον της χώρας.

Τα προβλήματά μας σήμερα επικεντρώνονται στο διπλό άξονα:

- Εξυγίανση και ισχυροποίηση της οικονομίας, ώστε να παρακολουθήσουμε τις ευρωπαϊκές εξελίξεις.
- Αναδιοργάνωση και ισχυροποίηση της εθνικής αμυντικής ικανότητας της χώρας, μέσα από μια πολύμορφη στρατηγική διπλωματικών, οικονομικών και αμυντικών χειρισμών.

Οι στόχοι αυτοί είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με την πολιτική της κυβέρνησής μας για κοινωνική συνοχή. Φαίνεται να μην έχει γίνει αντιληπτό, ότι το κοινωνικό κόστος ενός αποκλεισμού μας από την

ευρωπαϊκή αναδιάρθρωση, είναι τεράστιο. Και ότι το κόστος αυτό θα πλήξει κατ' εξοχήν τα πιο αδύναμα κοινωνικά στρώματα. Φαίνεται ακόμα να μην έχει γίνει αντιληπτό, ότι η κοινωνική διάσταση της κυβερνητικής πολιτικής δεν εκφράζεται μόνο στην αναδιανομή του εισοδήματος και του πλούτου, αλλά και στην ιρόρροπη κατανομή των θυσιών που επιβάλλονται, όταν οι συνθήκες το απαιτούν.

Κοινωνική ευαισθησία και σοσιαλισμός πρέπει να πάψουν να ταυτίζονται με την παροχολογία, με παροχές χωρίς αντίκρουσμα, με την βύθιση της χώρας στα δάνεια, στην εξάρτηση και σε διαδοχικές οικονομικές κρίσεις.

Η ισχυροποίηση της οικονομίας, οι εξορθολογισμός του Κράτους, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής σε όλες της τις μορφές και η εξυγίανση των δημοσιονομικών μας παράλληλα με την υλοποίηση ενός αναπτυξιακά σχεδιασμένου επενδυτικού προγράμματος είναι οι παρεμβάσεις που οδηγούν στην πραγματική βελτίωση της ευημερίας των εργαζόμενων, σε απόλυτους και σχετικούς όρους. Και αυτό είναι το κυριότερο κριτήριο επιτυχίας ή αποτυχίας της κοινωνικής μας πολιτικής.

Όμως σήμερα, πρέπει να επενδύσουμε στο μέλλον, όπως κάθε οικογένεια επενδύει για χρόνια στο μέλλον των παιδιών της. Πρέπει να δεχτούμε θυσίες που θα μας επιτρέψουν αργότερα να αντλήσουμε οφέλη. Ατομικά και συλλογικά. Όσοι σε όλο το φάσμα των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων πολεμούν το μέλλον της χώρας έχουν αναλογιστεί τι καθυστερήσεις, τι κόστος, τι αποτυχίες δημιούργησαν αντίστοιχες πρακτικές και πολιτικές σε διάφορες φάσεις στο παρελθόν μας; Έχουν αναλογιστεί έστω και προς στιγμή ότι τα σημερινά προβλήματα είναι παιδιά δικά τους, δημιουργήματα όλων μας. Έχουν αναλογιστεί τις ευθύνες τους γι' αυτό και την ιστορική τους ευθύνη για το αύριο;

Οι καιροί ου μενετοί.

Η κυβέρνηση, στα επόμενα 2-3 χρόνια έχει ως απόλυτη προτεραιότητα την ισχυροποίηση της χώρας και την αποτροπή της μετατόπισής της στη μοναχική και θλιβερή θέση της δεύτερης ταχύτητας της Ευρώπης.

Η οικονομική μας πολιτική αλλά και το σύνολο των πολιτικών μας θα κατατείνουν στο να εξασφαλίσουν το αποτέλεσμα αυτό. Ο

προϋπολογισμός του 1997 και η οικονομική πολιτική μας με την οποία συνδέεται, θα κινηθούν προς τις εξής κατευθύνσεις:

Πρώτον, καταργούνται όλες οι κοινωνικά και αναπτυξιακά αδικαιολόγητες απαλλαγές από φόρους. Τα προνόμια καταργούνται και αποκαθίσταται ίση μεταχείριση για ίσες καταστάσεις. Από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους βουλευτές, τα ηγετικά στελέχη της αυτοδιοίκησης μέχρι ειδικές κατηγορίες στελεχών του δημόσιου τομέα, επιχειρήσεις για αδικαιολόγητα προνόμια και αμέτρητους φορείς καλούνται να σεβαστούν το συνταγματικό αλλά και άγραφο κοινωνικό κανόνα της ίσης μεταχείρισης.

Δεύτερον, λαμβάνονται αυστηρά μέτρα ελέγχου και περικοπής των δαπανών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στις δημόσιες επιχειρήσεις. Ο τρόπος λειτουργίας του Κρατικού τομέα στο σύνολό του περιέχει απαράδεκτες σπατάλες που δεν μπορεί να πραγματοποιούνται σε μια περίοδο στην οποία οι εργαζόμενοι πολίτες φέρουν το επίπονο βάρος της δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Υπουργοί, διοικητές ΔΕΚΟ, επιχορηγούμενοι φορείς, πανεπιστήμια, νοσοκομεία, τοπική αυτοδιοίκηση καλούνται να κάνουν μια μεγάλη προσπάθεια ανασυγκρότησης και εξορθολογισμού, που θα σταματήσει τη ροπή της σπάταλης διαχείρισης των κοινωνικών πόρων και θα συμβάλει στην εθνική προσπάθεια. Η κυβέρνηση σέβεται και θα στηρίξει το έργο που συντελείται σ' όλο το φάσμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στο μέτρο που συμβάλει πραγματικά στο οικονομικό, στο κοινωνικό ή στο πολιτικό επίπεδο. Θα καταπολεμήσει όμως κάθε στοιχείο που κρατάει τη χώρα αγκυλωμένη στο παρελθόν, ή σε διάχυτα μικροσυμφέροντα που βρίσκονται σε αντίθεση με οποιαδήποτε κοινωνική λογική.

Τρίτον, ο προϋπολογισμός του 1997 είναι ένας προϋπολογισμός δύσκολος και κρίσιμος. Μέσα σε μια χρονιά απαιτείται η μείωση του ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης από το 7.6% στο 4.2% του ΑΕΠ, δηλ. κατά σχεδόν 900 δις δρχ. πάνω από το επίπεδο του 1996. Η υλοποίησή του στηρίζεται πέρα από την κατάργηση των φοροαπαλλαγών και τη συμπίεση των δαπανών που προαναφέρθηκαν, στα εξής:

Σε μια αυστηρότερη εισοδηματική πολιτική, ώστε να συγκρατηθούν οι δαπάνες για μισθούς και συντάξεις σε επίπεδα που θα βελτιώνουν

μεν τα πραγματικά εισοδήματα, αλλά ταυτόχρονα θα επιτρέπουν μια αποκλιμάκωση του πληθωρισμού.

Σε μια αυστηρή αντιπληθωριστική πολιτική, ώστε στα τέλη του 1997 ο πληθωρισμός να υποχωρήσει αισθητά, και να επιτρέψει στη διάρκεια του έτους μια αντίστοιχα σοβαρή μείωση των επιτοκίων και της εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους.

Η νομισματική πολιτική θα διατηρήσει τον αντιπληθωριστικό της χαρακτήρα, ενώ και οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και φορείς θα κληθούν να επιδείξουν το μέγιστο δυνατό βαθμό συγκράτησης στις μεταβολές των τιμών τους.

Στην αναπροσαρμογή ορισμένων φορολογικών συντελεστών, των τεκμηρίων, και στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Ιδιαίτερα οι οικονομικά πιο ισχυρές ομάδες καλούνται να συμβάλουν σε αντιστοιχία με το εισόδημα ή τον κατεχόμενο πλούτο στη δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας.

Φορολογούμε με ορθολογικούς συντελεστές τη μεγάλη ακίνητη περιουσία.

Αυξάνουμε τα τεκμήρια διαβίωσης που συνδέονται με αυτοκίνητα, σκάφη κ.λ.π. τα οποία έχουν υψηλό κόστος κτήσης και συντήρησης.

Τέταρτον, περιορίζουμε το ύψος των επιδοτήσεων και απαλλαγών προς επιχειρήσεις, καθώς το σημερινό καθεστώς φαίνεται ότι δίνει ευκαιρίες ιδιωτικού πλουτισμού και εκτροπής του αναπτυξιακού χαρακτήρα των κινήτρων.

Πέμπτον, παρά τις τεράστιες πιέσεις, υλοποιούμε μια σειρά από δεσμεύσεις μας απέναντι στις κοινωνικά πιο αδύναμες κατηγορίες πολιτών μας. Η μετατροπή του ΟΓΑ σε ασφαλιστικό ταμείο των αγροτών, το ΕΚΑΣ, τα θέματα της Παιδείας, τα μέτρα κατά της ανεργίας και υπέρ της απασχόλησης προωθούνται και υλοποιούνται.

Έκτον, παράλληλα με τα οικονομικά, η κυβέρνηση προωθεί μια εκτεταμένη μεταρρύθμιση στο δημόσιο τομέα, στο πεδίο της περιφερειακής συγκρότησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στόχος μας είναι η θεσμική ολοκλήρωση της συγκρότησης της Περιφέρειας, η προώθηση του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, η ορθολογική οργάνωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Έβδομον, επιβάλεται περιορισμός νέων προσλήψεων στο δημόσιο τομέα, στην αναλογία 1 προς 5. Καμμία σοβαρή βελτίωση στο εισόδημα των εργαζόμενων στο Δημόσιο δεν είναι δυνατή ούτε και η προώθηση οργανωτικών τομών στη δημόσια διοίκηση, όσο αυξάνουν ανεξέλεγκτα και χωρίς κανένα οικονομικό ορθολογισμό οι προσλήψεις στο Δημόσιο.

Η οικονομική μας πολιτική πρέπει επίσης να διαμορφωθεί κάτω από την πίεση των αναγκών εκσυγχρονισμού των ενόπλων δυνάμεων της χώρας. Άμυνα και εξωτερική πολιτική δεν ασκούνται σχεδιάζοντας σημαϊάκια σε χάρτες. Η κυβέρνηση εγκρίνει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα εξοπλισμών των Ενόπλων Δυνάμεων, που είναι απόλυτα αναγκαίο για την ακεραιότητα των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων.

Η οικονομική μας πολιτική θα συνεχίσει να έχει επιθετικό χαρακτήρα στο πεδίο των επενδύσεων, των εξαγωγών, της απασχόλησης και της παιδείας. Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε συνθήκες μιας πιο δυναμικής ανάπτυξης για τη βιομηχανία, τους μικρομεσαίους, τους αγρότες, τον τουρισμό, τη ναυτιλία.

Η πολιτική που ακολουθούμε, στηρίζεται σε ένα ευρύτερο πλέγμα μέτρων, που δεν επιβαρύνουν υπέρμετρα συγκεκριμένες ομάδες. Η διεύρυνση της φορολογικής βάσης σε περιπτώσεις αδικαιολόγητων εξαιρέσεων, η επιβάρυνση των πιο ισχυρών οικονομικών ατόμων ή μονάδων, ο εξορθολογισμός των δαπανών στη δημόσια διοίκηση με τον περιορισμό της σπατάλης, και τον εκσυγχρονισμό των ΔΕΚΟ, η αξιοποίηση της ακίνητης κρατικής περιουσίας, η καταπολέμηση του πληθωρισμού, συνεπάγονται μια διασπορά του βάρους της προσαρμογής με τρόπο κοινωνικά ισόρροπο.